УДК: 619.614.31:637.5:636.5:338.5

М'ЯСНІ ПОКАЗНИКИ ТУШОК КУРЕЙ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ НА РИНКАХ

О.В. Білянська, ***здобувач****
Одеський державний аграрний університет

Захворювання курей, зокрема, ураження печінки, перитоніт і лейкоз, знижують м'ясні показники тушок курей: знижується забійний вихід м'яса на 3,0-11,5%, тушок І категорії на 8,6-40,0%, вміст м'язової тканини на 2,3-4,4%, вихід їстівних частин тушки на 3,1-8,6%, відношення їстівних частин до неїстівних на 0,3-0,5%, залежно від захворювання.

Ключові слова: тушки курей, ураження печінки, перитоніт, лейкоз, м'ясні показники.

Вступ. Проведеними нами дослідженнями з ветеринарно-санітарної експертизи тушок курей, які надходять з особистих і фермерських господарств для реалізації на ринки, встановлено, що в сучасних умовах на реалізацію надходять до 11,6% тушок з ураженням печінки цирозом, 13,3% з ураженням перитонітом і 3,3% лейкозом [1-3].

Чинна система ветеринарно-санітарної експертизи на ринках, в умовах Державних лабораторій ветсанекспертизи, спрямована на встановлення санітарної якості і безпеки м'яса птиці. Визначення м'ясних показників, в умовах лабораторій, в системі контролю не передбачено. А між тим, дослідженнями вітчизняних та іноземних вчених встановлено, що будь-яке захворювання птиці впливає на м'ясні показники тушки.

Мета досліджень. Враховуючи вищевикладене, метою наших досліджень було – вивчити вплив захворювання курей ураженням печінки, перитонітом і лейкозом на м'ясні показники тушок курей та розвиток м'язової тканини.

Матеріали і методи досліджень. Об'єктом досліджень були тушки курей, що надходили на ринки м. Одеси з особистих та фермерських господарств, і в яких, при проведені післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи, виявлені ураження печінки, перитоніт і лейкоз. Дослідження проводились в лабораторії кафедри ветеринарно-санітарної експертизи та фармакології Одеського державного аграрного університету. Проводились дослідження по визначенню вгодованості, забійного виходу та інших м'ясних показників. Дослідження проводили відповідно чинних методик, які увійшли до Держстандартів [4-6].

Результати дослідження. Проведеними дослідженнями встановлено (табл. 1), що ураження курей захворюваннями печінки, перитонітом і лейкозом знижує вихід тушок І категорії на 8,6-40,0%.

*** Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Ковбасенко В.М.**

1.Якісні показники тушок курей при різних захворюваннях

Види захворювань	Оглянуто тушок	Виявлено уражених тушок		Категорії вгодованості			
				I		II	
		к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
Захворювання печінки	50	7	14,0	5	71,4	2	28,6
Перитоніт	52	6	11,5	4	66,6	2	33,3
Лейкоз	68	5	7,3	2	40,0	3	60,0
Не уражені (контроль)	50	-	-	40	80,0	10	20,0

З результатів досліджень наведених у таблиці видно, що найбільше знижується сортність тушок курей при уражені лейкозом – 40,0%, менше при уражені перитонітом – до 13,4% і найменше при захворюваннях печінки – 8,6%.

Проведеним розтином тушок курей уражених захворюваннями печінки, перитонітом і лейкозом, встановлено (табл. 2), що захворювання птиці знижує забійний вихід м'яса на 3,0-11,5%, масу м'язової тканини на 3,1-8,6%, вміст їстівних частин тушки на 2,0-4,7%, підвищує вміст неїстівних частин на 2,0-4,7%, зменшує відношення їстівних частин до неїстівних на 0,3-0,5%, залежно від захворювання.

2. Забійний вихід та м'ясні показники тушок курей при різних захворюваннях (M±m, n-5)

Показники	Од. вим.	Тушки не ураженої птиці	Види уражень		
			захворювання печінки	перитоніт	лейкоз
Непатрана тушка	гр.	1934±6,2	1907±8,4	1793±9,6	1712±11,6
	%	100,0	100,0 (97,0)	100,0 (92,7)	100,0 (88,5)
Напівпатрана тушка	гр.	1762±9,4	1510±4,6	1402±6,4	1321±7,4
	%	81,1	79,1	78,1	77,1
Патрана тушка	гр.	1358±8,2	1346±6,2	1212±4,6	1136±3,8
	%	70,2	68,3	67,5	66,3
М'язи	гр.	775±4,6	746±4,2	658±8,2	621±5,3

Продовження таблиці 2

	%	40,1	37,8	36,7	35,7
Шкіри з підшкірним жиром	гр.	225±6,2	222±5,6	196±4,8	168±3,6
	%	13,1	11,2	10,3	9,8
Печінка, серце, нирки, м'язевий шлунок, легені, внутрішній жир	гр.	174±4,8	162±6,2	148±2,3	132±4,1
	%	9,0	8,4	8,2	7,7
Всього їстівних частин	гр.	1204±12,2	1130±8,4	1002±7,4	921±6,3
	%	62,3	59,2	55,8	53,7
Неїстівні частини	гр.	721±6,6	786±4,6	736±10,2	726±6,6
	%	37,7	39,7	41,0	42,4
Відношення їстівних частин до неїстівних	%	1,7	1,4	1,3	1,2

Отримані результати досліджень підтверджують відомі результати досліджень з впливу захворювань птиці на м'ясні показники птиці. Але відомі результати досліджень по цьому питанню, отримані при вивчені інших захворювань і на птиці, яка надходила на забій на птахопереробні підприємства з птахофабрик і спеціалізованих господарств по вирощуванню птиці. Нами вперше проведені дослідження на птиці, яка в сучасних умовах, вирощувалась в особистих та фермерських господарствах, де і проводився забій, і надходила в реалізацію на агропромислові ринки. Отримані результати досліджень науково обґрунтовують вплив певних захворювань – уражень печінки, перитоніту і лейкозу на м'ясні показники тушок курей, що необхідно враховувати споживачу.

Висновки

1. Хвороби печінки, перитоніт і лейкоз впливають на сортність тушок курей знижуючи вихід тушок І категорії на 8,6-40,0% і знижують забійний вихід м'яса на 3,0-11,5%, залежно від захворювання.

2. М'ясна якість тушок отриманих від забою курей із захворюваннями печінки, перитонітом і лейкозом значно нижча, в порівнянні з тушками, отриманими від забою здорової птиці. В таких тушках зменшується маса м'язової тканини на 2,3-4,4%, вміст їстівних частин тушки на 3,1-8,6%, підвищує вміст неїстівних частин на 2,0-4,7%, зменшує відношення їстівних частин до неїстівних на 0,3-0,5%, залежно від захворювання.

Список літератури

1. Білянська О.В. Якість м'яса курей, в залежності від напрямку продуктивності / О.В. Білянська // Аграрний вісник Причорномор'я : зб. наук. праць Одеського ДАУ. – Одеса, 2008. – Вип. 43. – С. 14-17. – (Ветеринарні науки).

2. Білянська О.В. Бактеріальне обсіменіння тушок курей, які надходять для реалізації на ринки з особистих присадибних і фермерських господарств, залежно від технології їх

первинної переробки / О.В. Білянська // Аграрний вісник Причорномор'я : зб. наук. праць Одеського ДАУ. – Одеса, 2008. – Вип. 47. – С. 104-107. – (Ветеринарні науки).
3. Ковбасенко В.М. Якість м'яса курей, в залежності від напрямку продуктивності / В.М. Ковбасенко, О.В. Білянська // Вісник Сумського національного аграрного університету : зб. наук. праць Сумського НАУ. – Суми, 2009. – Вип. 3(24). – С. 59-62. – (Ветеринарна медицина).
4. Мясо птицы (тушки кур, уток, гусей, индеек, цесарок). Технические условия : ГОСТ 21784-76. – [Действует с 1977-01-01]. – М.: Издательство стандартов, 1977. – 8 с.
5. Мясо птицы. Приемка : ГОСТ 28825-90. – [Действует с 1993-01-01]. – М.: Издательство стандартов, 1993 . – 3 с.
6. Жабко В.А. Патологоанатомическое вскрытие / В.А. Жабко – Киев, 2001. – 300с.

Билянская Е.В. Мясные показатели тушек кур, реализуемых на рынках.

Заболевания кур, в частности, поражения печени, перитонит и лейкоз, снижают мясные показатели тушек кур: снижается убойный выход мяса на 30,-11,5%, тушек I категории на 8,0-40,0%, содержание мышечной ткани на 2,3-4,4%, выход съедобных частей тушки на 3,1-8,6%, соотношение съедобных частей к несъедобным на 0,3-0,5%, в зависимости от заболевания.

Ключевые слова: тушки кур, поражения печени, перитонит, лейкоз, мясные показатели.

Bilyanska E.. Smoked the meat indexes of carcasses, realized on markets.

Smoked diseases, in particular, the defeats of liver, peritonitis and leucosis, reduce the meat indexes of carcasses smoked: the for slaughter output of meat goes down on 30,-11,5%, carcasses I categories on 8,0-40,0%, maintenance of muscle fabric on 2,3-4,4%, output of edible parts of carcass on 3,1-8,6%, correlation of edible parts to un edible on 0,3-0,5%, depending on a disease.

Keywords: smoked carcasses, defeats of liver, peritonitis, leucosis, meat indexes.